

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách)

Lokalizácia: § 20 ods. 4 písm. a)

Účinnosť: 01. 08. 2022

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 131

Povinnosti vysielateľa pri vysielaní programov a iných zložiek

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/559>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=762>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 26. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Hodnotená regulácia definuje povinnosť vysielateľa zabezpečiť pri vysielaní programov a iných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a iných jazykov v súlade s osobitnými predpismi. Osobitnými predpismi sú v tomto prípade § 5 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o štátnom jazyku“), § 5b zákona č. 184/1999 Z. z. v znení zákona č. 204/2011 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 318/2009 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, § 15 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 278/2015 Z. z. Pomocou uvedených osobitných predpisov sú definované viaceré výnimky pre uplatňovanie hodnotenej regulácie, kedy a ako je možné vyselať programovú službu v inom ako štátnom jazyku. V praxi regulácia ovplyvňuje najmä vysielateľov, ktorí by chceli pri vysielaní špecifických programov využívať aj iný, ako štátny jazyk. Jedným z príkladov z takejto kategórie programov sú športové programy, na ktoré sa však výnimka nevzťahuje, čo pri niektorých športoch obmedzuje angažovanie odborníkov zo zahraničia. Podľa legálnej definície (§ 19 ods. 1 zákona o mediálnych službách) je vysielateľ osoba, ktorá redakčne zodpovedá za obsah programovej služby a časové usporiadanie jednotlivých zložiek programovej služby, ktorú vysela, alebo ktorú necháva šíriť v úplnej a nezmenenej forme treťou osobou.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
V zmysle súčasnej právnej úpravy je vysielateľ povinný zabezpečiť pri vysielaní programov a iných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a iných jazykov v súlade s osobitnými predpismi. To znamená, že zákon aktuálne neumožňuje zaradenie českého komentátora v športových programoch, čo spôsobuje problém z toho hľadiska, že na niektoré športy sú najväčší odborníci z Českej republiky.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Podľa doložky vybraných vplyvov boli predkladaným materiálom za dotknuté subjekty identifikované subjekty poskytujúce obsahové služby, a to najmä: ▪ vysielatelia, ▪ poskytovatelia audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ▪ prevádzkovatelia retransmisie, ▪ poskytovatelia platformy na zdieľanie videí. Ex post: Dotknutými subjektami sú primárne vysielatelia, resp. subjekty, ktoré sú povinné pri vysielaní programov iných zložiek programovej služby zabezpečiť používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a iných jazykov v súlade s osobitnými predpismi. Počet subjektov je 143, pričom 110 tvoria vysielatelia televíznych programových služieb a 33 subjektov vysela rozhlasové programové služby.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Podľa doložky vybraných vplyvov má predkladaný materiál (ako celok) pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
131	Povinnosti vysielateľa pri vysielaní programov a iných zložiek	§ 20 ods. 4 písm. a)	01.08.2022	Vysielatelia	143	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Vzhľadom na povahu regulácie nie je možné kvantifikovať vplyvy na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom počtosti dotknutých subjektov je webové sídlo Rady pre mediálne služby, na ktorom je zverejnený zoznam regulovaných subjektov, dostupný pomocou nasledovného internetového odkazu: https://rpms.sk/zoznamy-regulovanych-subjektov Ďalším zdrojom počtosti dotknutých subjektov je Výročná správa Rady pre mediálne služby za rok 2024, dostupná na nasledovnom internetovom odkaze: https://rpms.sk/sites/default/files/2025-04/VS_2024.pdf
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, sekcia umenia, kreativity, médií a autorského práva, odbor mediálneho práva a audiovizie (ďalej aj ako „gestor“) a Rada pre mediálne služby (ďalej len ako „Rada“)

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

News and Media Holding, a. s.,
IČO: 47 256 281 (ďalej len „News and Media Holding“)
MAC TV s.r.o., IČO: 00618322 (ďalej len „MAC TV“)
Slovenský syndikát novinárov,
IČO: 00 178 501 (ďalej len „SSN“)
MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., IČO: 31 444 873 (ďalej len „MARKÍZA“)
LITA, autorská spoločnosť,
IČO: 00 420 166 (ďalej len „LITA“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

News and Media Holding

MAC TV

SSN

MARKÍZA

LITA

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

10.02.2025

10.02.2025

10.02.2025

10.02.2025

10.02.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 03.01.2025 do 20.01.2025

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Podľa autora podnetu, MAC TV, zásadný problém regulácie spočíva v tom, že vysielanie televíznej programovej služby sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania v súlade s výnimkami určenými osobitnými predpismi. Podľa osobitného predpisu, § 5 ods. 1 písm. i) zákona o štátnom jazyku, sa vysielanie rozhlasovej programovej služby a vysielanie televíznej programovej služby na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do spravodajských, publicistických a zábavných televíznych relácií alebo rozhlasových relácií. Podľa MAC TV v Slovenskej republike nie je dostatok komentátorov, ktorí by odborne pokryli niektoré oblasti (najmä šport). Aktuálne znenie regulácie napr. neumožňuje zaradenie českého komentátora v športových programoch, čo spôsobuje problém, pretože pre niektoré športy sú najväčší odborníci práve z Českej republiky. V zmysle ďalšej výnimky podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona o štátnom jazyku sa vysielanie rozhlasovej programovej služby a vysielanie televíznej programovej služby na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania audiovizuálnych diel alebo zvukových záznamov umeleckých výkonov šírených vysielaním v pôvodnej jazykovej úprave spĺňajúcej požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka. MAC TV považuje za nejasné, čo všetko možno považovať za audiovizuálne dielo v zmysle uvedeného znenia.

MARKÍZA považuje za problematické, že zákon o štátnom jazyku nereflektuje vývoj v médiách, pretože používa neaktuálne pojmy a zároveň, tento zákon viac než dve desaťročia nebol aktualizovaný. MARKÍZA sa stotožňuje s názorom MAC TV a pripomína, že znenie § 5 ods. 1 písm. i) zákona o štátnom jazyku zužuje prejavy účinkujúcich v českom jazyku len na spravodajské, publicistické a zábavné programy. Úplne tak vynecháva všetky ostatné relácie, ktoré nepatria k spravodajstvu, publicistike alebo zábave. Vynechané sú tak napr. náboženské programy/relácie, vzdelávacie programy/relácie, športové programy/relácie alebo hudobné programy/relácie. Podľa MARKÍZA neexistuje vecný dôvod, prečo by prejav účinkujúceho v českom jazyku mal byť vylúčený napr. z hudobného programu alebo športového programu. V praxi by síce mohol interpret spievať pieseň v českom jazyku, pretože to zaručuje písm. e) uvedeného ustanovenia zákona o štátnom jazyku, avšak jeho následný rozhovor by už nepokrývala výnimka, a preto by musel byť tlmočený do slovenčiny, čo nedáva žiaden zmysel. Problém nie je možné preklenúť ani výnimkou cez písm. j) uvedeného ustanovenia zákona o štátnom jazyku, kde sa predpokladá tlmočenie prenosov podujatí do slovenského jazyka. Aj v tomto prípade sa tak vyžaduje tlmočenie prejavov v českom jazyku do slovenčiny.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Hodnotená regulácia bola prijatá s cieľom zabezpečiť dodržiavanie osobitných predpisov, ako napr. aj zákona o štátnom jazyku.

Gestor vníma problematiku uvedenej regulácie a za dôvod považuje najmä osobitné prepisy, na ktoré predmetná regulácia odkazuje. Teda problém, opísaný v rámci ex post konzultácií, sa podľa

gestora nevzťahuje na zákon o mediálnych službách, ale na zákon o štátnom jazyku v gescii, ktorý je však taktiež v gescii Ministerstva kultúry SR.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Podľa MAC TV a TV MARKÍZA riešenie problematiky spočíva vo vyňatí legislatívne vymedzeného zoznamu druhov relácií, ktorý aktuálne obsahuje iba spravodajské, publicistické a zábavné televízne relácie alebo rozhlasové relácie. Legislatívna zmena by sa tak nedotkla zákona o mediálnych službách, ale zákona o štátnom jazyku.

V nadväznosti na uvedené oba subjekty navrhujú legislatívnu úpravu znenia § 5 ods. 1 písm. i) zákona o štátnom jazyku, v ktorom by boli vypustené slová „spravodajských, publicistických a zábavných“.

Nové znenie by teda bolo v nasledovnej podobe:

„pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do televíznych relácií alebo rozhlasových relácií“.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor pripustil možnosť diskusie v predmetnej veci, a to v prípade, že dôjde k novelizácii zákona o štátnom jazyku

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Riešená problematika vychádza z povinnosti vysielateľa zabezpečiť pri vysielaní programov a iných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a iných jazykov v súlade s osobitnými predpismi.

Pri používaní iného ako štátneho jazyka pri vysielaní programov existuje v zmysle zákona o štátnom jazyku mnoho výnimiek, ktoré umožňujú vystupovanie v inom jazyku. Uvedené výnimky však nepokrývajú všetky ovplyvnené oblasti, pretože sa mediálny priestor neustále vyvíja a reaguje na celosvetové trendy a pokrok.

V podnete z podnikateľského prostredia a počas ex post konzultácií bolo poukazované najmä na aplikačnú prax v oblasti športového spravodajstva, v ktorom sa problematiku prejavuje čoraz častejšie. Spracovateľ v problematike vníma dve roviny. Prvá rovina je z pohľadu uplatňovania osobných preferencií jednotlivých subjektov pri výbere obsadenia odborných komentátorov, analytikov či priamo účinkujúcich športovcov pre jednotlivé športové vysielania. Pre vysielanie môže byť prínosné a pre diváka potenciálne atraktívnejšie, ak by v športovom vysielaní účinkoval aj odborník či športovec z Českej republiky. V druhej rovine pohľadu je potrebné sa zamerať najmä na vývoj v medzinárodnom športe, v ktorom sa v súčasnosti etablujú aj nové športové disciplíny. Pre tieto nové disciplíny je prirodzene zložitejšie nájsť renomovaných odborníkov výlučne z radov odborníkov vystupujúcich v slovenskom jazyku. Podľa názoru spracovateľa sa odborníci z Českej republiky, vystupujúci v českom jazyku, dajú považovať za osoby spĺňajúce požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Podľa účastníkov konzultácií riešenie problematiky spočíva v úprave jednej z výnimiek pri používaní iného ako štátneho jazyka. Predmetné výnimky sú definované v osobitných predpisoch, a tak by sa legislatívna zmena nedotkla zákona o mediálnych službách, ale zákona o štátnom jazyku.

V nadväznosti na uvedené bola navrhnutá legislatívna úprava znenia § 5 ods. 1 písm. i) zákona o štátnom jazyku, v ktorom by boli vypustené slová „spravodajských, publicistických a zábavných“.

Gestor sa k predmetnej problematike vyjadril v tom zmysle, že návrh sa týka zákona o štátnom jazyku a nie je predmetom úpravy v zákone o mediálnych službách

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

- ☒ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ sa stotožňuje s vyjadreniami autora podnetu, resp. účastníkov konzultácií, a predmetnú problematiku navrhuje riešiť úpravou v zmysle návrhu účastníkov konzultácií. Hodnotenú reguláciu nateraz odporúča ponechať v pôvodnom znení, ale navrhuje úpravu osobitného právneho predpisu – znenia § 5 ods. 1 písm. i) zákona o štátnom jazyku, v ktorom by mali byť vypustené slová „spravodajských, publicistických a zábavných“.

Nové znenie § 5 ods. 1 písm. i) zákona o štátnom jazyku by teda bolo v nasledovnej podobe:

„pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do televíznych relácií alebo rozhlasových relácií“.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor uviedol pripomienky k obsahu formulára, ktoré spracovateľ zapracoval do textu formulára.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Problematika riešená v podnete – jazyk vysielania sa dotýka úpravy obsiahnutej v zákone o štátnom jazyku (nie v zákone o mediálnych službách). V prípade, že sa pristúpi k novelizácii zákona o štátnom jazyku, gestor pripúšťa možnosť diskusie v danej veci, a to so všetkými dotknutými subjektmi.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia